

”UNGA KURDISKA KVINNOR”

Svenska & Kurdiska normer inom familj och samhälle.

Författare: Rufia Abassi & Marie Ehrenborg

Examensarbete 10 poäng, fördjupningsnivå 1

Uppsats 10 p

Institutionen för Individ & Samhälle

HT-2005

SUMMARY

The purpose of the study was to investigate how young female Kurd immigrants experienced their existence between two different cultures, namely Swedish compared to the immigrants parents culture. How their experience behavioural conduct between the opposite sex before marriage and if the young female Kurds thought the mass media picture of them was thought of as a correct image of their lives in general or whether they experienced it as a generalisation only.

We chose qualitative methods for our study and used suitable literature based on the theories of this subject to be able to understand the problem. To go deeper whit the study five young female Kurds aged between eighteen and twenty years were asked if they would participate in an interview on the subject.

These participants proved that they had no problem at all being multicultural. They adapted themselves no matter which environment they found themselves in, whether it is the Swedish or the Kurd culture. They did NOT see themselves as victims or nondependent individuals.

They did not experience their male relatives as a threat either; on the contrary, family was seen as a big support for them instead. Their strong and positive side had not been highlighted in the mass media only neglected and ignored on behalf of the weak and oppressed female Kurd instead. This was very frustrating for the young female Kurds who we interviewed.

If there is going to be a change in the problem, which actually does exist in society today, then one must examine the intersectionalism within research work that now seems to be done. This became quite clear in our research study that is presented here.

SAMMANFATTNING

Syftet med studien var att undersöka hur de unga kurdiska invandrarkvinnorna upplevde sin tillvaro mellan två olika kulturer, nämligen den svenska jämfört med de invandrade föräldrarnas kultur.

Frågorna vi ställde gällde hur de såg på att ha ett förhållande mellan det motsatta könet innan äktenskapet. Vi undrade också om de unga kurdiska kvinnorna tyckte att massmediebilden av dem upplevdes som en korrekt bild av deras liv i allmänhet, eller upplevdes den enbart som en generalisering av dem.

Metoden till studien valdes att vara kvalitativ. Genomförandet kunde vi på detta vis tillämpa genom lämplig litteratur med teoriförankring i området, för att kunna få en förståelse kring problemet. För att ytterligare få studien fördjupad, tillfrågades fem unga kurdiska kvinnor i åldern arton till tjugo år, om de här var villiga att ställa upp på intervjufrågor vi sammanställt i ämnet.

Våra informanter påvisade att de inte hade några problem alls med att vara mångkulturella. De anpassade sig oberoende i vilken miljö de befann sig i, antingen den svenska eller den kurdiska kulturen. De såg absolut *inte*, på sig själva som några offer eller osjälvständiga individer.

De upplevde inte heller sina manliga släktingar som en hotbild, utan familjen ansågs i stället vara ett stort stöd för dem. Deras starka och positiva sidor hade inte blivit belysta alls i massmedia menade de, utan negligeras och ignoreras till fördel för den svaga och den förtryckta invandrarkvinnan istället. Detta sågs som en *stor frustration* hos de unga kurdiska kvinnorna som vi intervjuade.

En förändring av detta problem kanske man kan få, (som faktiskt existerar i dagens samhälle), genom att i forskning belysa, samt lyssna på de unga kurdiska kvinnornas egna upplevelser. Att finna en möjlighet till att tränga ner djupare inom området, samt ledas förbi de språkrör som hittills har talat för deras sak, det skulle med förhoppning kunna ge en annorlunda slutsats i ämnet.

1. INLEDNING	2
2. BAKGRUND	3
3. PROBLEM FORMULERING	7
4. SYFTE & FRÅGESTÄLLNINGAR	8
5. METOD & TILLVÄGAGÅNGSSÄTT	9
5:1 Metod	9
5:2 Urval	10
5:3 Tillvägagångssätt	11
5:4 Etiska övervägande	12
6. TIDIGARE FORSKNING	13
7. TEORETISKA UTGÅNGSPUNKTER	14
8. RESULTAT	17
8:1 Sambo innan äktenskap	17
8:2 Normer & värderingar	20
8:3 Familj & konflikthantering	23
8:4 Massmediala bilden & unga kurdiska kvinnor	25
9. SLUTDISKUSSION	28
10. LITTERATURLISTA	31
11. Bilagor:	
1- Intervjufrågor,	
*2-8: Artiklar:	
2- Medias makt - rättfärdigad eller överskattad? (2005-05-27)	
3- Feminister sviker invandrarkvinnor. (2005-04-20)	
4- Sydsvenskans försök att stämpla kurder för "hedersbrott". (2004-06-28)	
5- Jakten på den "äktä" invandrarkulturen. (2005-05-30)	
6- Jakten på den "äktä" invandrarkulturen. (2005-06-08)	
7- Dags för tv att avslöja morderna som inte finns. (2004-04-18)	
8- Vi kan inte diskutera invandrare i Sverige. (2002-10-04)	

1. INLEDNING

Vår uppsats handlar om hur unga kurdiska kvinnors liv gestaltar sig här i Sverige, om deras familjeliv, konflikthanteringar samt upplevelser. Om hur de som individer ses ur ett massmedialt perspektiv, samt hur detta påverkar deras syn på sig själva som individer i det svenska samhället.

Det var just den massmediala synen av hur unga kurdiska invandrarkvinnor återges som väckte vårt intresse för ämnet, om hur de allt för ofta blir generaliserade, men även av den studentlitteratur som vidare tagit upp detta ämne. Men även att inom forskningen fanns det ett intersektionalistiskt problem sett ur feministiskt perspektiv. Detta innebär teoretiskt sett, att man kan analysera makt genom socialt konstruerade skillnader. Allt förändras i tid och rum, och detta skall man ta hänsyn till på alla plan. Även i skilda sammanhang när man genomför en studie med så komplexa maktrelationer som berörs här i vår ansats.

Vi tar upp ämnet "heder" och "hedersrelaterade mord", att religionerna skall i detta fall legitimera de muslimska normer och värderingar som givits, men förklaras här i studien vara sekundärt viktiga.

Vad innebär ett patriarkat? Vi kan svara väldigt komprimerat här. Betydelsen innebär makt, kontroll och hierarki. Med denna utgångspunkt börjar resan in i vår ansats. Med ett försök till förståelse eller förhoppningsvis en förklaring till, varför situationen ser ut som den gör för dessa unga kurdiska kvinnor. De unga kurdiska kvinnorna lever i en patriarkalisk familjetradition. Dessa traditioner har sina rötter i denna kultur, vilket gör att den kolliderar med de svenska normer och värderingar som finns i vårt demokratiska samhälle. Konflikter uppstår givetvis, men behöver det gå så långt som till "hedersrelaterade mord"?

Ett "Vi" kontra "Dem" tänkande har här utmärkt debatten hittills, där man givit den svenska kulturen ensamrätt till att ha en liberal syn på kvinnors olika rättigheter. På motsatta sidan har man som regel valt att placera invandrare (speciellt muslimska män) som kvinnornas förtryckare. Med massmedias hjälp cementeras många gånger generaliseringar genom att man hämtar än mera kraft, ur svenska folkets ilska över orättvisor och förtryck i samhället. Att beskrivningen generaliseras på detta sätt, samt ur denna synvinkel, innebär att man ger rasismen ett ansikte. Ytterligare antar budskapet i regel en sådan form, att massmedia legaliserar detta till att uppnå en acceptansform i vårt samhälle som tydligen erkänns godtycklig. Att upptäcka, samt urskilja skillnader blir kanske då inte det lättaste, när det gäller denna problematik i vårt samhälle gällande generaliseringar.

2. BAKGRUND

Vad innebär patriarkat?

I *Sociologiskt Lexikon*, av Brante Thomas, Andersen Heine och Korsnes Olav (2001) skriver sociologen Thomas Brante (s.237) härstammar begreppet patriarkat ursprungligen från antropologin som traditionellt uttryck för en maktform, där den samhälliga makten är knuten till ålder, män och faderskap. De hänvisar vidare till Max Weber, han ansåg patriarkatiskt herradöme var den renaste formen av traditionellt herradöme.

Fil dr i Medicin, Riyadh Al-Baldawis beskriver i Ahmadi, N (1998, s.150-155) den patriarkala strukturen som en pyramid där barnen i det patriarkaliska familjeförhållandet placeras längre ner i pyramiden. Av modellen framgår också att det finns en hierarki där pojkar tar makten över flickor. Den äldste pojken inom familjen räknas som en naturlig efterträdare till pappan. Flickorna måste anpassa sig till makthavaren både inom sitt barnsystem och inom familjesystemet.

Sociologen Darvishpour hävdar (2003, s.86-88) att det iranska samhället kännetecknas med ett privat patriarkat som även legitimeras av lagstiftningen, medan det svenska samhället präglas av en officiell jämställdhetsprincip. I det privata patriarkatet är kvinnor mycket mer beroende av sin make, medan kvinnor i Sverige är mer beroende av staten för sin försörjning och sociala trygghet. I Iran är familjen en av de starkaste institutionerna som fyller många av de uppgifter som i Sverige och många andra västländer tagits över av staten istället. Trots att de förändringarna som industrialismen påverkat det moderna samhället, råder fortfarande det traditionella förhållandet inom iranska familjer i Iran.

Professor i Islamologi, Jan Hjärpe skriver (2005, s.11-14) att seder och föreställningar som skapar solidariteten mot storfamiljen, finns i samhällen där individen är nästan totalt beroende av familjen och släkten.

Islam & välfärd

Hjärpe hävdar (2005, s.20-23) att när man pratar om samhället i Sverige, menar man den offentliga sektorn, d.v.s. statens, länets och kommunens olika organ. Den offentliga sektorn i Sverige utgör den mest väsentliga faktorn för individens välfärd och trygghet. Genom den offentliga sektorn har man tillgång till hälsa, sjukvård, kulturliv, utbildningar, arbetslösförsäkring och ekonomisk - socialt skyddsnät. Med andra ord, föds man på landstingets BB, och dör inom landstingets långvård i regel. Ovanstående faktorer visar, att den offentliga sektorn i samhället har en stor betydelse i medborgarnas liv.

Han fortsätter och skriver att i den muslimska världen är staterna i allmänhet svaga. Den offentliga sektorns institutioner har inte samma kapacitet som i en välfärdsstat. Statens organ utgör inte det väsentliga i det som ger individen trygghet. I praktiken måste individen räkna med att såväl det ekonomiska som sociala trygghetsnätet utgörs av andra tillhörigheter, som en familj eller klan, grannskap, religiösa gemenskaper och yrkesgillen. Därför ser man till att sådana tillhörigheter ofta kan kombineras med varandra. Då varje grupp eller gemenskap av det här slaget har sina egna oskrivna eller skrivna regler, sina egna normer och även sina egna seder. I praktiken har de också en viss domsrätt, och denna är ofta konfliktfylld i samband med den offentliga sektorn.

Hjärpe skriver (2005, s.25-26) att religions tillhörighet inte nödvändigtvis är förbunden med religiös tro. Den har en rad oreligiösa funktioner, sociala, ekonomiska, politiska, och juridiska. Man kan se att kopplingen mellan etnicitet, , familj, politisk partitillhörighet och religiösa tillhörigheter som har fått en mer framträdande roll i samhälls utveckling.

Kvinnans förutsättning i Sverige

Enligt Sociologen Mehrdad Darvishpour (2004, s.24-25) är migrationsprocessen en växelverkan mellan det egna handlandet och majoritetskulturens bemötande. Processen ser olika ut beroende på deras klasstillhörigheter, eller hur lång tid sedan emigrationen har skett. Levnadsvillkor de har haft i hemlandet samt i det nya landet, men även individuella faktorer spelar roll för processen. Darvishpour skriver (2003, s.54-57) att från början av 1960-talet har kvinnans förvärvsarbete och utbildningsnivå ökat avsevärt. Konsekvensen av utvecklingsfasen är att deras ekonomiska behov i ett äktenskap minskat markant. Sverige ligger långt fram jämfört med andra EU-länder när det gäller exempelvis jämställdhet mellan könen. I Sverige förvärvsarbetar kvinnan lika mycket som mannen. Behovet mellan makarna har ändrat sin karaktär, kvinnor har ökat sitt ekonomiska oberoende, vilket i sin tur ger dem självständighet. I familjen ser vi i regel två inkomsttagare, och på detta sätt har maktresurserna i familjerna fått en jämnare fördelning mellan män och kvinnor. Vi kan också se att välfärdsstaten Sverige på olika sätt stöttat kvinnan i hennes självständighet, genom lagar och socialomsorg. Kvinnans ställning inom familjen stärks baserat på hennes ekonomiska förutsättningar inom familjen.

Massmedia

De los Reyes, Paulina, Molina, Irene & Mulinari, Diana (2005) *Maktens (o) lika förkläder, kön, klass & etnicitet i det postkoloniala Sverige*, skriver här fil. dr i journalistik, Ylva Brune (s.175) att invandarmän, eller muslimska män framställs som två skilda kompletterande stereotyper. Gemensamt för dessa är att mannen styrs av krafter utanför honom själv, och i desperation slår straffar och misshandlar han kvinnor som försöker undandra sig hans kontroll. I den mest islamofobiska varianten av stereotyper styrs han av sin religion (islam), som uppmanar och uppmuntrar till våld mot kvinnor, eller så styrs han av "hederskulturen" som även finns i Medelhavsområdet. Ylva Brune fortsätter vidare och påstår att experter som psykologer, kuratorer och sociologer i massmedia beskrivs som personer som länge arbetat med invandrarfamiljer respektive muslimska familjer. De styrande inom massmedia lägger tonvikten vid experternas auktoritet som uttolkare och medlare. Tydligt är att experterna ger uttryck för erfarenheter som är begränsade inom den egna verksamhetsfären, men massmedia omvandlar texten eller ordet till generella påståenden. I förhållandet till invandrare gör massmedia en rörelse från enstaka fallbeskrivningar av de avvikande till rena utsagor, där avvikelsen vetenskapliggörs och generaliseras.

Hülya Uzunel skriver i en debatt gällande yttrandefrihet. *"Det är dags för oss alla medborgare, men inte minst den svenska journalistkåren att stanna upp för reflektion. Vart är alla på väg? Varför skildrar den svenska median allt svart eller vitt, ja eller nej? Var finns den ofta nödvändiga nyanserade bilden? Det är en skrämmande tanke att man vid "stora" (eller ska jag säga kontroversiella?) Händelser; såsom Tsunamikatastrofen – är allt UD: s fel? Terrorbekämpning – får man legitimera terror med s.k. terrorbekämpning? Folkrättsvidriga ockupationen av Irak – är USA världspolis? Hedersrelaterade brott – är alla kurdiska män potentiella hedersmördare?"* Hon skriver att: *"Jag saknar den nyanserade nyhetsåterspeglings i median. Idag ser jag bara ett drev som drar åt samma håll utan att någon stannar upp och frågar sig. Vart är jag på väg? Vem stakar min väg? Stanna upp säger jag bara. Stanna upp, reflektera, nyansera och kritisera! Ta aldrig för givet att det som speglas är alltid den enda sanna bilden, sök dig svar i andra källor."* Bilaga 2

Barzoo Eliassi skriver i en artikel om jakten på den äkta invandrare kultur att *”Orsaken till våldet som invandarmännen gör sig skyldiga till söks i deras kulturer. Hur kan det komma sig att allt invandarmän gör är kulturellt och allt svenska män gör är icke-kulturellt? Svenskar är inte kulturlösa och svenskarnas sätt att se på världen är långt ifrån neutralt och objektivt. Pondera att en svensk och en kurd begår samma brott, låt säga att de två har mördat två kvinnor. Hur särskiljs den svenske brottslingen från den kurdiske diskursivt? Mitt syfte är att förtydliga hur de andra konstrueras med sina rudimentära kulturer.”* Bilaga 5

Hülya Uzunel skriver i en annan artikel om Feminismen sviker invandrar kvinnor att *”Det är inte en självklarhet att feminism är en gemensam angelägenhet för alla kvinnor. Kvinnor från arbetarklassen eller med invandrarbakgrund känner sig inte sällan marginaliserade från feministiska diskussioner och arrangemang. Detta är i sig inget nytt fenomen, men trots detta är det få feministiska organisationer som i praktiken gör något åt marginaliseringen. Studier ger begreppet ”det dubbla förtrycket” av invandrar kvinnor och av kvinnor som tillhör etniska minoriteter ytterligare en dimension: den att vara underordnad två genusordningar, den egna gruppens och majoritetssamhället.”*Bilaga3

*Vidare hänvisas till medföljande bilagor.

Unga kurdiska kvinnor

Med unga kurdiska kvinnor menas att de härstammar från området Kurdistan.

Kurdistan är ett bergsområde som är fördelat mellan Turkiet, Iran, Irak och Syrien. Kurderna har inte något självständigt stat.

Majoritet av befolkningen är sunni-muslimer, men det finns andra religioner inom området som kristna (assyrier), kristna ortodoxer, judar, eizadier och zaratoster.

3. PROBLEM FORMULERING

Vi lever i ett globalt samhälle, kraven på människor ökar och ändras ständigt, samt takt med detta ändras våra livsvillkor. Det innebär som ett exempel, att dagens unga invandrar kvinnor ställs inför sådana problem som ser annorlunda ut, än de problem som deras föräldrar hade.

De unga kurdiska invandrarkvinnornas föräldrar ställs på samma sätt, inför problemet att uppfostra sina flickor på ett annorlunda vis än deras egen har uppfostran varit. Brist på förförståelse och svårigheter med att identifiera sig tillkommer, när man ställs inför situationer gällande identifikation kontra relationer som här angivits.

Inom det massmediala återger man i huvudsak, en bild av dessa unga kurdiska invandrarkvinnor, som ser relativt generaliserad ut. Här utmålas den unga kurdiska invandrarkvinnan oftast som svag, kuvad, hämmad, identitetslös samt underordnad alla de regler som dikterats oavkortat utav deras familjer respektive anförvanter.

4. SYFTE & FRÅGESTÄLLNINGAR

Syftet med studien var att undersöka hur de unga, ogifta, hemmaboende kurdiska kvinnorna upplevt och handskats med sin tillvaro. Men också hur de ställde sig till den svenska kulturen gentemot den kultur som föräldrarna har haft, och som de fortfarande lever med.

Vidare undrade vi, hur de såg på förhållanden, mellan män och kvinnor innan äktenskapet. Samtidigt ville vi i denna studie få tillfälle att återge massmedias bild av hur dessa relationer upplevdes av de unga kurdiska kvinnorna. Samt även hur de upplevde förhållanden inom familjen när det handlade om konflikthantering.

Vi ville undersöka vad de anser i frågor gällande:

- Att ha ett förhållande innan äktenskapet
- Svenska samt kurdiska normer & värderingar
- Konflikthantering i familjen
- Upplevelsebilden som massmedia återger, stämde den in på deras liv

5. METOD & TILLVÄGAGÅNGSSÄTT

5.1 Metod

Vi gjorde kvalitativt val av metod i vår studie genom, att vi använde oss av litteratur för att kunna få en bättre förståelsebild om problemorsaken. Men också för att detta ytterligare tillgodogör oss en fördjupad kunskap i ämnet. Efter detta tillfrågades fem unga kurdiska kvinnor om de var villiga att ställa upp på en intervju. Intervjuerna planerades in var och en för sig. Resultatet blev halvstrukturerade intervjuer, samt att vi sedan intervjuade dem genom samtalsform.

Kvale anser (1997, s.9) att om man vill veta hur en människa uppfattar sin värld och sin situation, då är det bättre att tala med *den* människan. I intervjusamtal lyssnar forskaren till människor som själva berättar om sin värld och sitt liv. Man hör hur de uttrycker sina åsikter och synpunkter med sina egna ord. Man får en bättre förståelse av deras arbetsliv, familjeliv och deras drömmar och förhoppningar. Detta pga. av en tolkning på hur människan använder sig av kroppsspråk och andra naturliga kommunikations medel, tex. miner, gester och tonfall.

Fortsättningsvis skriver han (s, 13-15) att samtalet är en grundläggande form för mänskligt samspel. Människor talar med varandra, ställer frågor och besvarar dem. Med hjälp av samtal får vi chansen och lära känna varandra. Vi får också veta något om deras liv, deras erfarenheter, känslor samt deras livsvillkor. Den kvalitativa forskningsintervjun försöker att förstå omvärlden utifrån den intervjuades synvinkel. Forskaren försöker utveckla innebörden av människors erfarenheter, frilägga deras livsvärld före de vetenskapliga förklaringarna. Inom den kvalitativa forskningsintervjun byggs kunskap upp genom, att två personer samtalar om ett ämne som båda är intresserade av. Det handlar även om samspel och utbyte av synpunkter.

Vi valde en Ad hoc metod till vår analys. Kvale beskriver (1997.s,184) metoden som den vanligaste formen av intervjuanalyser, i denna använder man sig av olika angreppssätt och tekniker för skapande av mening. I ad hoc metoden, använder man ingen standardmetod för analys av hela intervjumaterialet, utan det växlas fritt mellan olika tekniska former. Forskaren kan först läsa intervjuerna och skaffa sig ett allmänt intryck. Sedan kan forskaren gå tillbaka till ett särskilt avsnitt som hon/han tycker är viktig, för att kunna fördjupa sig i detta.

Forskaren kan genom denna metod göra vissa kvantifieringar som, att räkna yttrande som anger olika attityder till ett fenomen. Forskaren kan även göra djupare tolkningar av speciella yttranden för att omvandla delar av intervjun till berättelser, eller utarbeta metaforer för att fånga materialet och försöka visualisera resultatet i flödesdiagram, och så vidare. Med hjälp

av en sådan metod kan forskaren i intervjuer, som vid första genomläsning inte kan få en samlad innebörd, finna förbindelser och strukturer som sedan får belysa forskningsprojektet.

Denna metod verkade mest relevant för att uppnå våra syften, för att i sin tur kunna förstå hur informanterna upplevde sin vardagssituation. Men även för att kunna göra en djupare analys, eller belysa något speciellt i deras berättelser, blev ad hoc metoden till stor hjälp i vårt analysarbete. Genom denna ad hoc metod gavs det en möjlighet att fånga upp de unga kurdiska kvinnornas egna upplevelser om sin livssituation, när det gäller det privata, likväl som den allmänna sfären i deras liv. Varje berättelse är ju unik, och i jämförelse med någon annans berättelse blir den speciell och egenartad. Den berättas bara en gång, här och nu, den kan berättas igen, men kommer inte att tolkas på samma sätt som första gången. Säkerligen kommer den då, att få en annan innebörd beroende på ändamålet för studien.

5.2 Urval

Vi planerade att intervjua 5 stycken unga kurdiska kvinnor i åldrarna 18-20 år. Kronologiskt har de alla levt i Sverige ca; 10 - 12 år, detta innebär, att när de kom som invandrare till Sverige var de mellan 5 - 8 år gamla.

Vi tog kontakt med vår målgrupp genom en s.k. snöbolls metod, detta innebar att de var kompisar till varandras kompisar, vilket gjorde att vi som intervjuare inte kände dem personligen.

Vi vände oss till de unga kurdiska invandrarkvinnorna i första hand, för att få höra deras upplevelser om hur situation inom familjen i Sverige ser ut, och huruvida detta stämmer överens med den bilden som massmedia visar upp av dessa unga kurdiska kvinnor. Bilden ser ofta ut att vara mycket negativt laddad, genom att massmedia återger dem i regel som svaga, försvarslösa och osjälvständiga individer.

5.3 Tillvägagångssätt

Intervjuerna spelades in på en MP3-spelare, som efter intervjun direkt kunde laddas ner på datorn. Med detta finns fördelen att man kan lyssna på dem ett flertal gånger, samt därefter skriva ner de citat som behövs i arbetet. Genom detta arbetssätt kan spara tid, samt skapa ett nära förhållande till materialet.

Vi gjorde även anteckningar för hand under varje intervju, som ett komplement till inspelningarna. Detta för att lättare komma ihåg deras olika uttryckssätt, som de presenterade för oss i intervjuerna.

Intervjuerna gjordes hemma hos en av informanterna, med samtliga informatorers godkännande. Vi gjorde en förfrågade till våra informanter om de hade några invändningar mot att bli inspelade genom en mp-3 spelare, till detta gav alla informanter sitt samtyckte, att det gick bra att spela in deras intervjuer på detta sätt.

Samma dag som vi intervjuade personerna, hade en av kvinnorna fått förhinder och kunde inte ställa upp. Vi kontaktade då en annan kvinna som vi kände till, och frågade henne om hon kunde tänka sig och sälla upp, och hon samtyckte då till detta. Vi intervjuade via telefon, samtidigt som vi spelade in.

När vi har laddat intervjuerna på datorn upptäckte vi, att Peris intervju inte var inspelad och bokade en annan tid för att få en ny intervju igen. Denna gång ville hon bli intervjuad hemma hos sig, och till detta gav vi vårt samtyckte. Vi intervjuade henne samtidigt som hennes föräldrar var hemma, men de satt då i ett annat rum och kunde pga. detta inte höra vår intervju.

Layla ville bli intervjuad på allmän plats så hon fick själv bestämma tid och rum, då vi till slut enades om att träffas på stadsbiblioteket i Göteborg. Förutom en av intervjuerna, den via telefon där inspelningen blev dålig, så var alla andra bra, samt lätta att transkribera. Vi har i detta hänseende också använt oss av våra anteckningar som stöd för att transkribera intervjuerna.

5.4 Etiska övervägande

Kvale skriver (1997, s.105) att etiska avgöranden inte sker i något särskilt stadium av intervju undersökningen utan den aktualiseras under hela forskningsprocessen. Med detta menas, att etiken skall tas upp från planeringsstadiet fram till slutrapporten.

Vi hade här informerat våra informanter om deras rättigheter under intervjutiden, hela tiden tänkte vi på deras anonymitet. Medverkan till denna studie skulle vara helt frivillig, denna skulle också kunna avbrytas när så informanten ville.

Vi utsåg åldersmässigt en grupp flickor som var myndiga, och därför inte behövde målsmans tillstånd på grund av ämnets känslighet ifråga. För att undvika eventuella identifieringar har fingerade namn använts.

Innan intervjuerna tillhandahöll de ett brev ifrån oss, där vi presenterade vårt ändamål för studien, samt att vi här kommer att skydda deras identitet. Informanterna hade möjlighet att avbryta sitt deltagande när som helst, både före samt efter deras intervjuer.

6. TIDIGARE FORSKNING

Vi valde i första hand Reza Eyrumlu, professor i sociologi, eftersom han har forskat ur ett kultursociologiskt perspektiv när det gäller medelklassens förhållanden i Iran (*Iranska familjer i Sverige och Iranier möter Sverige, 1998 resp.1997*) och hur den urbana medelklassen tar emot de förändringarna som en följd av industrialismen, samt hur de ser på det nya samhället. Eyrumlu beskriver familjens bakgrund, dvs. vilken familj man är ifrån kan påverka deras anpassnings förmåga i Sverige. Han förklarar två typ av familjer, förhållanden i hemlandet nämligen den traditionella och det moderna livet i Iran. Enligt honom lägger iranska medelklassfamiljer mindre vikt vid härstamning, utan klasstillhörighet, yrke och boende spelar stor roll i familjebildningen i hemlandet.

Sociologen, Mehrdad Darvishpour, (*Invandrarkvinnor som bryter mönstret, 2003*) han har forskat inom familjförhållandet i det nya landet som invandrarna hamnar i. Han forskade om skilsmässa inom iranska familjer i Sverige. Han tycker att vågen av skilsmässa inom familjer inte är något som tillhör någon folkgrupp utan denna process pågår i hela världen. Fast det är stor antal invandrare som skiljer sig i Sverige jämför med svenskar och det beror på olika uppfattningar som man och kvinnan har om det nya samhället som de har kommit in i. Och hur de nya normer och regler som råder i Sverige kan påverka deras familjförhållanden.

Paulina de los Reyes, Irene Molina och Diana Mulinari (*Maktens (o) lika förklädnader, 2005*) ville vi ha med, för att förstå deras kritik mot den feministiska rörelsens syn på invandrarkvinnor. Deras forskning är baserad på diskursanalysen inom *media* och kvinnorörelsen. De skriver och har forskat om feminism, rasism och makt utifrån ett postkolonialt perspektiv.

För att belysa individens betydelse i familjeförhållandet i det nya globala världssamhället använde vi oss av sociologen Anthony Giddens, (*Modernitet och självidentitet*), som underlag i vår ansats. I *Modernitet och självidentitet* diskuterar Giddens, förhållandet mellan modernitet och det individuella jaget. Han beskriver även det rena relationen.

Vi har även valt att ha med Professor i islamologi, Jan Hjärpe, som skrivit boken (*Shari'a*). Hans forskningsområde är främst inom etnologi. Han hävdar att det finns samband mellan etnicitet och religion. Det är även han som står bakom begreppet islamofobi, som vi omtalar i vår studie, detta menas att den (islamiska) mannen är en stereotyp där han styrs av sin religion (islam), som uppmanar och uppmuntrar till våld mot kvinnor.

7. TEORETISKA UTGÅNGSPUNKTER

Eyrumlu har (1998, s.66) forskat inom familjeförhållande mellan iranska familjer i Sverige. Han beskriver familjens bakgrund, dvs. vilken typ av familj man är ifrån, och att detta kan påverka deras anpassningsförmåga i Sverige. Han förklarar två typer av familjeförhållanden i hemlandet nämligen den traditionella, samt den moderna i Iran. Enligt honom lägger iranska medelklassfamiljer mindre vikt vid härstamning, utan klasstillhörighet, men däremot yrke och boende spelar stor roll i familjebildningen i hemlandet

Enligt Darvishpour (2003, s.86) familj strukturen i Iran är varierande beroende på vilken bakgrund man har. Om man är från en medelklass familj med högre inkomst och mer liberal tänkesätt då man sätter högre krav på relationen vilket försvagar möjligheterna till patriarkalisk familj struktur.

Darvishpour betonar (2004, s.21) att sekularism är en nödvändig förutsättning för kvinnors frigörelse även i de islamiska länderna.

Darvishpour hänvisar (2004, s.27) till forskningarna tar upp tre konfliktmönster för förståelse av skilsmässor och krisen i invandrar familjer. Det första konfliktmönstret innebär att mannen tar den instrumentala rollen medan kvinnan får den affektiva. Det andra konfliktmönstret är familjemedlemmen som är utåtriktad utvecklar ett nytt nätverk av kontakter och blir självständigt medan den andra som är inåtriktad blir socialt isolerad, ensam och beroende av den andra. Det tredje konfliktmönstret är att invandrade kvinnor får nya möjligheter efter själva invandringen.

Darvishpour hävdar (2003, s.102) att familjestrukturen i Iran varierar trots allt beroende på familjens socioekonomiska och kulturella bakgrund. Kvinnornas situation och position i och utanför familjen avgörs mycket beroende på kvinnornas utbildningsnivå, samt i vilken grad familjen är mer traditionell eller inte, så finns det i Iran stora skillnader även när det gäller levnadsvillkor och familjeformer mellan landsbygd och storstad.

Eyrumlu menar (1998, s.41-45) att när det gäller att bilda familj är det ekonomin som har den avgörande rollen. Det vill säga, vanligtvis är det föräldrarna som bestämmer vem man ska gifta sig med, där är också mannens inkomst är en viktig faktor som man alltid tar hänsyn till. Den som man vill gifta bort sin dotter till, skall kunna försörja henne livet ut. I Iran är äktenskap ett kontrakt mellan brudparets föräldrar, där är ekonomiska skäl betydligt viktigare än kärleken, försörjningsfrågan är här, i detta fall ett av huvudproblemen i Iran.

Giddens skriver (1999 s.61-71) av alla förändringar som pågår i världen, är den delen som berör vårt privata liv den mest betydelsefulla, ifråga om sexualitet, relationer, äktenskap och

familj. Det pågår en revolution när det gäller hur vi ser på oss själva och våra relationer tillsammans med andra. Det är en revolution som äger rum på skiftande vis i olika regioner och kulturer, och som också möter en hel del motstånd. Om det inte pågår en öppen debatt om reglering av sexualiteten och om sexuell jämlikhet i vissa delar i världen beror det främst på att denna undertrycks av auktoritära regimer eller fundamentalistiska grupperingar. Han påstår här, att västvärldens familjer för en slags kamp mellan tradition och modernitet.

Enligt Giddens (2002, s.101- 122) är det som karakteriserar en livsstil också det som den är knuten till och ger uttryck åt för en specifik handlingsmiljö. Livsstilmöjligheter är därför ofta bundna till beslut om att bli en del av dessa miljöer på bekostnad av andra tänkbara alternativ. Eftersom individerna brukar röra sig mellan olika miljöer och platser i sitt vardagsliv, kan de känna sig illa till mods i miljöer som på något sätt ifrågasätter deras egen livsstil.

En livsstilssektor kan exempelvis omfatta det som en individ brukar göra vissa kvällar i veckan eller på helgerna, till skillnad från vad han gör under resten av veckan. En vänskap eller ett äktenskap kan också utgöra en livsstilssektor i den mån som de hålls samman internt genom vissa former av utvalt beteende tvärs över tidsrummet. (ibid)

Det som utmärker de moderna systemen för sexuell intimitet och vänskap är att man frivilligt väljer partner bland en mängd möjliga. Naturligtvis är närhet som regel ett nödvändigt villkor för att intima relationer skall kunna uppstå, och omfattningen av de reella valen varierar beroende på många sociala och psykologiska skillnader. (ibid)

Giddens skriver (ibid.) att rena relationer är inte förankrat i yttre sociala och ekonomiska villkor till skillnad från nära personliga band i traditionella kontexter. Enligt Giddens är det rena förhållandet fritt flytande. Äktenskapet var då ett kontrakt, som ofta initierades av föräldrar eller släktingar snarare än av de äkta makarna själva. Kontrakten var som regel starkt påverkade av ekonomiska hänsynstaganden och utgjorde en del av ett större ekonomiskt transaktionssystem.

Postmoderna feminismens syn på invandrar kvinnors problem

De los Reyes, Paulina, Molina, Irene & Mulinari, Diana hänvisar (2005, s.25 - 45) till kvinnohistorikern Baron som diskuterar på vilket sätt genus förhåller sig till andra sociala strukturer som klass och etnicitet. Utgångspunkten är att ifrågasätta generaliseringar när det gäller kvinnors levnadsvillkor, samt bilden av en universell kvinnlighet, istället vill man lyfta fram kvinnors olika erfarenheter beroende på klassbakgrund och etnisk tillhörighet. Ytterligare en viktig fråga är på vilket sätt genus och etnicitet skapar specifika underordningsvillkor.

De empiriska studierna ger begreppet det ”dubbla förtrycket” av invandrarkvinnor, och av dessa kvinnor som tillhör etniska minoriteter ytterligare en dimension av att vara underordnad två genusordningar, först inom den egna gruppen och sedan majoritetssamhället. Utgångspunkten är att etnicitet i likhet med genus och klass, skapas i en social praxis och inordnas i en hierarkisk struktur. En struktur där makten uttrycks i dikotomier och där det ena parten definieras som norm och den andra som avvikande. Därför är ett historiskt perspektiv på genus och etnicitet enligt henne inte en berättelse om invandrarkvinnor, utan det är en analys av de mekanismer som skapar skillnader, kategoriserar och utsorterar människor utifrån både kön och nationalitet.

För att förstå dessa komplexa maktrelationer sätter man här in begreppet Intersektionalitet, vilket syftar till att vara ett redskap teoretiskt sett, för att kunna reda ut dessa maktanalyser. Denna teoretiska ram ger möjlighet att analysera makt utifrån socialt konstruerade skillnader, av flera skikt som är invävd i varandra, dessa genomgår förändringar både under vår närvaro här och nu, men samtidigt spänt kronologiskt över historiska sammanhang. Inom detta begrepp finns utgångspunkten till en förståelse av makt som en multidimensionell byggsats, där kön, klass och etnicitet skall utgöra den bärande principen.

Under 1970- talet etableras ett nytt kvinnoideal i Sverige, samtidigt växer en bild av invandrarkvinnor fram som osjälvständiga, förtryckta och isolerade. Detta sker i samband med att arbetskraftsinvandringen har upphört och flyktingströmmen ger upphov till en omfattande och heterogen invandrarbefolkning. När lönearbetet blir till en norm för svenska kvinnor, knyts invandrarkvinnor till hemmet och familjen. Som exempel på detta Reyes tar upp jämställdhetskommitténs rapport (1979) om kvinnors arbete.

Rapporten beskriver att invandrarkvinnors uppfostran är präglade av en mycket traditionell kvinnoroll. Och detta ger dem en underordnad roll och osjälvständig ställning i förhållande till männen. Idag ser vi att begreppet invandrare används flitigt för att symbolisera kvinnors underordning och främlingskap i manliga miljöer. Förutfattade meningar om invandrarkvinnornas kulturella olikheter präglar även retoriken om jämställdhet. Könsdiskriminering av invandrade kvinnor diskuteras sällan i relation till svenska arbetsplatser eller till en svensk offentlighet, utan invandrade kvinnor betraktas som offer för förtrycket från sina män och manliga släktingar.

8. RESULTAT

8.1 Sambo innan äktenskap

Ahmadi, N hänvisar (1998, s.41-44) till Elias att grundprincipen i modern uppfostran utgår från individen. Det är individen som har ansvar för sina handlingar. Hon utvecklar sig och förbereder sig inför kommande frestelser genom att upptäcka och rätta till sina fel på egenhand.

De medelklassfamiljer som kommer från Kurdistan uppfostrar sina barn på så sätt att de ska bli självständiga individer och klara sig själva på egenhand. Detta kan man tyda i de unga kurdiska kvinnornas uttalanden om att ha en relation innan äktenskap. Här frågade vi våra informanter angående deras syn på parförhållandet före äktenskapet, vad de ansåg om det, samt deras egna upplevelser och hur de skulle vilja leva själva när det gällde parförhållandet. De flesta gav oss liknande svar men vi fick även en riktig diskurs i vårt intervjuarbete som gjorde det mycket intressant för oss.

Layla är 20 år, är från den kurdiska delen i Turkiet. Hon svarar på frågan så här; *”att det är självklart att man ska ingå ett samboförhållande innan man gifter sig”*. Man skall lära känna varandra innan man ger sig ut på någonting. Hon tillägger också att det inte är nödvändig att ta upp allt med föräldrarna innan man känner att förhållandet är allvarligt.

Giddens anser (1999 s.119) att ett förhållande grundar sig på en ömsesidig tillit mellan partnerna. Det som Layla påpekar här, kan man säga är samma sak. Hon vill ha ett samboförhållande innan hon gifter sig. För att hon ska vara säker på att det är rätt person samt att förhållandet skall vara baserat på kärlek, och att andra faktorer inte ska få påverka förhållandet så lätt. Peri känner på samma sätt i denna frågan.

Giddens menar att (1999, s.61-71) det som utmärker de moderna systemen för sexuell intimitet och vänskap, är att man frivilligt väljer partners bland ett antal möjliga som står till buds.

Peri är 18 år gammal och är från Kurdistan (Iran). Hon bor hemma med sin mamma, hennes föräldrar har ett särboförhållande. Peri känner att det inte finns någon skillnad i hemförhållandet och förhållandena i den svenska kulturen. Det är helt klart att hon får ha förhållande innan äktenskapet, det är inget problem för hennes familj.

Peri tycker också; ”*att man först ska prata med föräldrarna när det känns att ett förhållande blir allvarligt.*”

Ahmadi, N skriver (1998, s.41-43) att i denna fråga blir det inte antingen eller, utan ett snedfördelat både och, alltså vad individen prioriterar beror på vilka grundläggande värderingar den har.

Lana är 18 år, hon kom till Sverige 1994. Hennes föräldrar var politisk aktiva i den kurdiska rörelsen d.v.s. den delen som ligger i Iran. Båda föräldrarna är också utbildade i Iran.

Lana ser förlovningsperioden där nere lika med ett samboförhållande här i Sverige, och en tid som möjliggör för båda parterna att lära känna varandra. Lana säger att; ”*där nere förlovar man sig först för att lära känna varandra och sedan flyttar man ihop*”. Hon tycker också att man bör prata med föräldrarna när förhållandet blir seriöst. Lana fortsätter och säger att föräldrarna inte kan ifrågasätta hennes val eftersom de själva har brutit mönstret innan hon gjorde det.

Ewin är 18 år gammal, är från Kurdistan, hon tillhör en familj som var politiskt aktiv i kurdiska motståndrörelsen. Ewin har bott i Sverige längst av alla, hon kom hit tillsammans med föräldrarna 1992. Hon säger att förutom kärleken skall det finnas en åldersgräns, hennes familj har satt denna gräns för henne. Enlig henne är det mer friare i den svenska än i den kurdiska kulturen. Ewin menar att i den svenska kulturen får man prata om vem man är kär i redan som ett barn, men i den kurdiska kulturen är det inte tillåtet att ha pojkvän när man är mellan 14-16 år. ”*I min familj finns det en åldersgräns för att prata om sådant, nu kan jag prata om att ha en pojkvän hemma med mina föräldrar, fast det kunde jag inte för några år sedan.*”

Eyrumlu menar (1998, s.60- 64) att den urbana medelklassfamiljen här i Sverige, inte har något emot att deras döttrar har ett umgänge med sina pojkvänner. Detta till trots att förbudet mot umgänge före äktenskapet är just den grundläggande principen man har i Iran. Framför allt enligt islamiska värderingar är umgänge innan äktenskap förbjudet.

Det har trots detta förbud, skapats en annan form av värdering i medelklassfamiljerna här i Sverige. Gränssättningarna för de unga kurdiska kvinnorna är trots allt tydliga, men trycket mot dem strukturellt sett, har minskat i familjen.

Ahmadi anser (1998, s.46) att gränssättningar värnar om gruppen eller om individens integritet, eftersom gränserna är så viktiga har människor svårt att acceptera annorlunda gränssättningar. Men det är viktigt att acceptera andras gränser utan att för den skull nödvändigtvis förstå dem.

Nina är 18 år gammal och kom till Sverige 1996. Hon bor med sin familj, hon kommer från den Kurdiska delen som tillhör Irak. Nina har en mycket stor familj som består av åtta syskon, två flickor och sex pojkar. Ninas pappa har gymnasieutbildning och mamman har enbart grundskoleexamen ifrån hemlandet.

Nina är den som särskiljer sig mest av alla våra intervjuer. Hon har satt de kurdiska traditionerna främst, trots att hon lever ett vanligt familjeliv i Sverige. Till detta hör också att hennes föräldrar varken har något religiöst eller traditionsbundet synsätt.

Men när det handlar om ett förhållande innan äktenskapet är det varken acceptabelt för henne eller hennes familj, påstår hon. Nina säger att; *”om hon hade haft något förhållande då skulle det ha varit väldigt svårt”*. Hon tror inte att hennes föräldrar hade accepterat ett förhållande till en pojkvän, utan att det var bestämt så tillsvida att de skulle gifta sig någon gång i framtiden.

Ninas påstående antyder det som Eyrumlu säger (1998, s.60-64) att så länge flickans oskuld respekteras skapas vanligen inget motstånd av medelklassen i städerna. Traditionen existerar fortfarande i Sverige, och medelklassen har skaffat sig egna regler och normer, sexuellt umgänge är fortfarande tabubelagt, men i viss mån kan kvinnan själv få bestämma i denna fråga.

Vårt intryck av Ninas bröder och henne själv är att det kurdiska förhållningssättet är mer präglad på barnen, än på föräldrarna själva i samma familj. Hennes äldsta bror har ett stort inflyttande över henne, han dikterar villkoren och hon följer dem. Så länge som hon träffar sina killkompisar under ordnade former är allt bra, men ett förhållande mellan dem är oacceptabelt enligt henne, eller rättare sagt hennes äldre bröder.

Sammanfattningsvis kan man säga att en förändring har börjat göra sig gällande, i den urbana kurdiska medelklassfamiljen i Sverige. Det är inte längre de islamiska reglerna som styr förhållandena inom familjen, utan det moderna samhället istället. Vi förstår här att de unga kvinnorna har mer frihet, eftersom de flesta av våra informanter tyckte att *”det är väldigt viktigt att lära känna en människa innan man delar sitt liv med den”*. Trots att umgänge innan äktenskapet är förbjudet i islam, är det viktigt och påpeka att de *flesta* av flickornas föräldrar har accepterat att deras döttrar kan ha ett förhållande innan de gifter sig.

8.2 Normer & värderingar

Giddens frågar sig (1997, s.89) vad skall man göra? Hur skall man handla? Vem skall man vara? Detta är centrala frågor för oss alla som lever under senmodernitetens villkor. Frågorna besvaras av alla på ett eller annat plan, antingen diskursivt eller genom vårt vardagliga sociala beteende. Vi ställde då denna fråga till våra informanter, hur de ser på kurdiska respektive svenska värderingar.

Layla är från en stor familj med yngre syskon, samt har en mamma som är hemarbetande. Här berättar hon, att inom den kurdiska traditionen fungerar det så, att när man gifter sig med någon då är detta början på något nytt, då har man också inlett sin framtid. I det svenska förhållandet är det enligt Layla så; *”att när man uppnått det här med giftermål som ses som ett ideal, då är det slut, för då har man nått målet”*.

Hon anser, att med detta synsätt så blir det kanske lättare för parterna att skilja sig. Samtidigt när man ingår en vanlig förlovning här så är det som ett giftermål, fortsätter hon. Layla kritiserar den svenska traditionen när det gäller giftermål, och tycker att; *”svenskarna gifter sig när de inte har något mål att uppfylla längre, därför håller deras äktenskap inte så länge, resonerar hon”*.

Layla kritiserar även den kurdiska traditionen, som vill att man ska gifta sig innan man får chansen att lära känna varandra. Hon tycker att man ska pröva att vara ihop för att se om man har de gemensamma förutsättningarna för att vara tillsammans eller inte. *”Genom detta kan man bygga upp ett gemensamt liv, samt ha ett mål att sträva mot, det håller äktenskapet levande”*, menar Layla.

När det gäller just parförhållandet ser vi att Layla, Lana, Peri och Ewin har samma uppfattning. De tycker att det inte finns något som är just svenskt eller kurdiskt, utan man

skapar sig egna värderingar och normer. De tycker, att de kan välja mellan de båda kulturerna och traditionerna, samt ta det bästa från båda sidorna. Lana tycker inte att det finns något allmänt svenskt eller kurdiskt, utan detta är någonting man hittar fram till själv.

Lana säger; ”*personligen så kan jag inte identifiera mig med någon av dom här brutala generaliseringarna, jag tror inte någon annan gör det heller*”. Det man tycker är rätt och fel skapar man genom sina egna åsikter och värderingar, ingen kan ha identiska åsikter likt någon annan.

Peri anser att hon har båda kulturerna att anpassa sig till, beroende på var hon befinner sig, som antingen är svensk eller kurdisk miljö. Peri ger ett exempel på detta här att; *om min omgivning är kurd, då skall jag anpassa mig efter de kurdiska traditionerna och när jag är i den svenska omgivningen, då följer jag de svenska traditionerna.*

Ewin vill välja en blandning av den svenska och den kurdiska kulturen. Hon tycker att det finns mycket bra även i den kurdiska kulturen, som när det gäller relationer och förhållanden.

Eyrumlu skriver (1997, s.114) att de upplever samma atmosfär, utnyttjar lika möjligheter och lever nästan lika modernt som deras förebilder gör dvs. svenskarna gör eller måste göra i det allmänna välfärdsamhället. Barnen har fått större möjligheter att såväl bestämma om sig själva som att påverka familjens beslut.

De unga kurdiska kvinnorna har skapat sig egna värderingar när det gäller ett förhållande innan äktenskap, vi antar här att de samtidigt påverkat sina familjers ställningstagande i frågan.

Enligt Darvishpour är (2004, s.24-25) migrationsprocessen en växelverkan mellan det egna handlandet och majoritetskulturens bemötande. Denna process ser olika ut för olika individer. Detta beroende på deras klasstillhörighet, hur lång tid sedan emigrationen inleddes, vilka tidigare levnadsvillkor de hade i hemlandet respektive de fått i det nya landet, samt individuella faktorer.

Informanterna bekräftade detta genom sina uttalanden. Nina som levt i Sverige sedan knappt tio år tillbaka och har minst levnadstid här. Hon berättar, att hon inte kan vara med killar, men det har inget med hedersmord att göra utan inom en sådan relation kan man bli sårad,

förklarar hon, detta vill inte hon genomlida. ”*Detta tar för mycket tid när man är ung, inte innan man är tillräckligt vuxen*”, tillägger hon.

För henne handlar det inte om nationalitet, utan det handlar om att man inte kan förstå varför en konflikt kan uppstå väldigt lätt mellan två så olika kulturer. Nina säger att; ”*om jag gifter mig med en kurd då kan vi kommunicera, det blir kurd tillsammans med en kurd*”. Detta menar hon underlättar förståelsen dem emellan. Nina är mest rädd för de konflikter som kan tänkas uppkomma. Hon tycker att konflikter uppkommer ju ändå i alla förhållanden, och hon anser att hon inte vill ha ytterligare problem med oförståelse, som kan bli fallet när det gäller att förena två olika kulturer.

Ser man på Ninas svar, som är den informant som befinner sig mest inom ramen för det traditionella patriarkala synsättet. Så uppvisar hon här mer rädsla inför konflikter, som kan tänkas uppkomma i ett förhållande med andra människor från andra kulturer. Nina menar att hon är rädd för att det ska bli missförstånd mellan paren, samt att om hon stannar inom den kurdiska kretsen så kommer hon alltså inte att misslyckas i ett parförhållande heller.

Hjärpe påpekar (2005, s.25) i sin bok sambandet mellan etnicitet och tillhörighet. I Ninas fall kan det vara detta som påverkar henne, hon är rädd för att förlora sin etniska identitet om hon väljer en partner med en annan etnisk bakgrund.

Om vi går tillbaka och ser på hennes historik, så kommer hon från den delen av Kurdistan som ligger i Irak. Kurderna i Irak har alltid haft ett hot mot sin etnicitet, och i och med detta har de alltid varit tvungna, att med alla medel försvara sin etniska identitet. Utifrån detta perspektiv misstänkliggör man varje annan främmande kultur.

Hjärpe vill (2005, s.25) visa att det finns en koppling mellan etnicitet och tillhörighet, den utgör också en del av familjerätten. Detta påvisar att den religiösa grupptillhörigheten inte nödvändigtvis är förbunden med religiös tro, utan är av traditionell art. Religionstillhörigheten är inte ett individuellt val. Här finns tydligt befast inom teorin, att den profana funktionen är sett ur den sociala, ekonomiska samt den juridiska aspekten.

Vi ser här hur de unga kurdiska kvinnorna tagit intryck av det svenska samhällets värderingar, samt att de försöker väva samman detta med sina ursprungliga traditioner. Denna informant som vi här i texten kallar ”Nina”, skiljer sig från de övriga unga kurdiska kvinnorna, men även hon härstammar från det urbaniserade kurdiska samhället.

Bland kurderna har industrialismen också skapat en medelklass, som har givit individen större möjligheter till ett eget bestämmande över sitt egna liv, istället för familjen eller släkten. Av de förändringarna som inträffade i samhället, blev det patriarkala systemet svagare. När det gradvis bildades moderna medelklassfamiljer så förändrades också maktförhållandena.

8.3 Familj & konflikthantering

Giddens skriver (2002 s.48) att det praktiska medvetandet är det kognitiva och emotionella ankaret för de känslor av ontologisk trygghet som är karaktäristiska för stora delar av människans handlande i alla kulturer.

Men hur bär man sig åt när det gäller konflikthantering i familjen? I teorin ser vi att i den muslimska familjen där finns individens rättigheter och intressen underordnade familjens intressen, barnen uppfostras att de tillhör först och främst familjen, sedan sig själva. Våra informanter säger tydligt här, att familjen alltid kommer i första hand, och det är föräldrarna som vet vad barnen bäst behöver.

Layla tycker att konflikter finns inom alla familjer. En del vill lösa problemet och konflikten internt, alltså inom familjen och en del offentliggör konflikterna. Hon säger att; *föräldrarna vill bara ens bästa, de vill bara veta vem man umgås med, och vilka man är tillsammans med, vilket man vill eller inte, så finns det konflikter i alla familjer.* Man måste alltid skapa en sådan miljö hemma att man kan prata med dem. Layla tycker inte att man ska provocera fram konflikter, *”om man hamnar där, så ska man lämna dem och gå därifrån”*.

Peri tycker att det är svårt att välja mellan familjen eller pojkvännen, för det första handlar det om min kärlek, och för det andra om mina föräldrar. Hon menar att de båda är lika viktiga, hennes största kärlek liksom kärleken till föräldrarna. Peri anser att hon alltid kan lita på sina föräldrar och diskutera saker med dem, hon är säker på att det inte kommer bli någon större konflikt som gör att hon kommer att vara tvungen och välja mellan dem och kärleken till en man.

Lana säger att hon inte har upplevt detta själv, däremot har hon märkt att hennes kompisars föräldrar sätter gränser för sina döttrar. Föräldrarna i detta fall anser att svenskarna är mer anständiga, men när det gäller araber och turkar så tycker föräldrarna här att de bara utnyttjar tjejerna. Man föredrar hellre att barnen umgås med kurder och svenskar. Lana anser att man inte kan ändra på sin familj, *”om de tycker en sak så kan man inte ändra på det”*.

Det är det svenska samhället som inte kan förstå detta, man försöker gå in och ändra på familjen, ”om pappan i familjen tycker så, skall han få göra det varför gå in och ändra, när man säkert kan kompromissa i stället”.

Lanas påstående här om förändring inom familjen, tyder på det som Nader Ahmadi skriver (2003, s.41- 43) att familjen är en komplex institution vars roll kan vara motsägelsefull. Familjen i Sverige är inte mindre viktig än andra länder, men här i Sverige har man andra gränssättningar. Familjen skall inte hota individens integritet, eller komma individen för nära. Informanten Nina poängterar familjens betydelse här i texten. Hon tycker att hennes familj aldrig kommer och vända ryggen till utan stödjer henne hela tiden. Fortsättningsvis säger hon att; ”*min familj inte kommer att göra någonting mot mig*”. Skulle det inträffa någonting sådant måste hon ha gjort något extremt galet. Familjen är Ninas förstahandsval, hon menar att hon aldrig väljer en kille före dem. I detta fall väljer hon att hellre gå olycklig kär och inte gifta sig alls, hellre det än att svika mina föräldrar, säger hon. Nina tycker att; ”*det här med att svika sin familj det är som svika sig själv*”. Då väljer hon hellre att gå olycklig hela livet än att svika sina föräldrar och samtidigt förlora deras tillit.

I denna fråga lägger alla våra informanter större vikt på hur den kurdiska traditionen ser på familjesammanhållningen. Nina är den som avviker starkast i sina svar jämfört med de andra informanterna, genom att framhålla familjens rätt att välja för henne, även när det gäller hennes framtid angående en eventuell äktenskapspartner.

Ahmadi skriver (2003, s.46) att i denna fråga blir det inte antingen eller, utan ett snedfördelat både-och, alltså vad individen prioriterar beror på vilka grundläggande värderingar den har. Gränssättningar värnar om gruppen eller om individens integritet, eftersom gränserna är så viktiga har människor svårt att acceptera annorlunda gränssättningar, men det är viktigt att acceptera andras gränser utan att nödvändigtvis förstå dem. Enlig honom gäller det, att när man är uppfostrad med gruppens gränser, då är det detta man värderar mest.

Avslutningsvis på denna fråga kan man säga, att eftersom de här flickorna är uppfostrade i det patriarkala förhållningssättet, bär de fortfarande med sig en del av de värderingarna som finns i det patriarkala systemet. Det vill säga att individen värnar om gruppens gränssättningar och underordnar sig sina önsknings för gruppens intressen. Trots att de har varit mottagliga för de flesta normer och värderingarna i det nya samhället, är det tydligt här att familjen **alltid** kommer i första hand.

8.4 Massmedia & unga kurdiska kvinnor

När vi ställde denna fråga om upplevelsebilden som massmedia avspeglar stämmer in på deras liv till våra informanter, märkte vi genast deras frustration över hur de kände sig förfördelade i framställandet av dem massmedialt. Deras mimik och kroppsrörelser avslöjade på ett mycket märkbart sätt att detta var ett sårbart ämne.

Lana tycker att det är väldigt generaliserat. Det bor närmare 35000 kurder i Sverige säger hon, låt oss säga att det är 3000 familjer, det har inträffat två hedersmord i två olika familjer. *”Vad händer med alla andra familjer, vad händer i deras hem”*, frågar hon. Med detta menar hon att vi inte kan dra alla familjerna över en kam. Alla måste ses som individer oavsett om de är kurder eller svenskar, hedersmord är i definitionen av ett brott som begås av invandrare. Samma brott definieras endast som mord om någon annan begår det.

Peri säger också att; *”I massmedia ser jag ut som en liten flicka som är förtryckt av min bror och min far”*. Det fungerar inte alls på så sätt att hon inte får ha pojkvän eller göra som hon vill, den bilden stämmer inte överens med hennes liv, tycker hon. Peri tillägger; *”jag har friheten att bestämma över mitt liv och göra som jag vill”*.

Layla tycker att det inte är den sanna bilden av kurdiska flickor som massmedia ger, och det beror på att det inte finns någon som kan sätta stopp för detta.

Ewin menar att denna bild inte överensstämmer alls med hennes verklighet. Trots att hon då jämfört med svenska tonåringar blivit strängt uppfostrad av sina föräldrar, samt att hon inte upplever detta alls som något negativt, tvärtom.

Ylva Brune menar (2005, s.175) att invandarmän eller muslimska män framställa som två delvis skilda kompletterande stereotyper. Gemensamt för dem är att mannen styrs av krafter utanför honom själv och i desperation slår han, straffar och misshandlar kvinnor som försöker beröva hans kontroll. I den mest islamofobiska varianten av stereotyper styrs han av sin religion (islam), som uppmanar och uppmuntrar till våld mot kvinnor, eller så styrs han av hederskulturen som finns i Medelhavsområdet. (De los Reyes, Paulina, Molina, Irene & Mulinari, Diana (2005) *Maktens (o) lika förkläder*)

Även Nina som då levde ett mer kurdiskt traditionsbundet familjeliv i sin vardag än de övriga informanterna protesterade på det bestämdaste att så här gick det inte till i en normal kurdisk familj. Hon anser att massmedia förmedlat helt fel bild, de har tagit det allra värsta. Då tror svenska folket att det är så, Nina fortsätter; ”*det är inte så att om jag går ut med en kille kommer jag att bli mördad för det, jag är kurd och jag kommer från den stränga delen av Kurdistan*”.

Nina berättar att hon har en stor släkt, fem bröder, en massa farbröder och kusiner. Nina beskriver sin familj som mycket stränga, och säger att det är inte alls så som massmedia beskriver dem, de har tagit de värsta exemplen av dem som är psykisk sjuka, att de blåser upp allt och gör den värsta stora nyheten kring detta. Hon fortsätter med hög röst; ”*JAG HAR EN PAPPA SOM ÄR JÄTTE STRÄNG, OCH MINA BRÖDER ÄR STRÄNGA DE MED, MEN JAG HAR DET INTE SÅ DÄR*”. För de flesta kurder ser inte verkligheten sådan ut.

Ylva Brune fortsätter (2005, s.175) vidare att experter som psykologer, kuratorer och sociologer i massmedia beskrivs som personer som länge arbetat med invandrarfamiljer respektive muslimska familjer. De inom massmedia lägger tonvikten vid experternas auktoritet som uttolkare och medlare. Tydligt är att experterna ger uttryck för erfarenheter som är begränsade inom den egna verksamhetsfären, men massmedia omvandlar texten eller ordet till mer generella påståenden. I förhållandet till invandrare gör massmedia en rörelse från enstaka fallbeskrivningar av de avvikande till utsagor, där avvikelserna vetenskapliggörs och generaliseras. (De los Reyes, Paulina, Molina, Irene & Mulinari, Diana (2005) *Maktens (o) lika förkläder*)

Sammanfattningsvis kan vi säga att ingen av de unga kurdiska kvinnorna kände, att den bild som utmålas av massmedia stämmer överens med *deras liv*. De upplevde inte att det fanns något problem med att ha en svensk pojkvän inför deras familjer. De bestämde själva över sina egna liv, utan att bli påtvingade till en handling som de själva inte ville utföra.

Våra informanter påvisade även att de inte hade några problem med att vara mångkulturella. De anpassade sig oberoende i vilken miljö de än befann sig i, antingen det var den svenska eller den kurdiska kulturen.

De såg absolut *inte* sig själva som några offer eller osjälvständiga individer. De unga kurdiska kvinnorna upplevde inte sina manliga släktingar som en hotbild, utan familjen var viktig för

dem. De ansåg att familjen var ett stort stöd, jämfört med den bild som media generellt utmålar dem i detta hänseende.

Alla dessa unga kurdiska kvinnor har blivit olika påverkade inom migrationsprocessen beroende på vilken klasstillhörighet de har kommit ifrån. En del av dessa familjer, har haft ett politiskt motstånd till det egna hemlandets normer och värderingar, när det gäller synen på kvinnan. När det gäller kvinnofrågor handlar det inte om integration, utan snarare en assimilering till nya värderingar.

Eyrumlu påpekar (1998, s.66) också att familjens bakgrund, dvs. vilken typ av familj man är ifrån, att detta kan påverka deras anpassningsförmåga i Sverige. Man sätter tyngdpunkten på familjens bakgrund när det gäller integrationsfrågan i det svenska samhället.

Trots att vår ansats inte är så stor, ser vi att dessa unga kurdiska kvinnor från medelklassfamiljer går igenom en förändrings process, när det gäller individens rättigheter att få sätta egna gränser och skapa sig egna normer och värderingar.

De har inte haft några större problem med att anpassa sig till den svenska kulturen, utan såg även denna som en del av sin kultur. De såg även sin etniska bakgrund som något positivt, samt att det var en fördel med två kulturer att växla i mellan, givetvis väljer man den som överensstämmer med de egna värderingarna och normerna. Ingen av de unga kurdiska kvinnorna hade något i mot att gifta sig med en *icke* muslim, detta beror på att alla fem informanternas föräldrar inte representerade någon form av religionstillhörighet.

9. SLUTDISKUSSION

Det är en revolution som äger rum på skiftande vis i olika regioner och kulturer, och som också möter en hel del motstånd. Om det inte pågår en öppen debatt om reglering av sexualiteten och om sexuell jämlikhet i vissa delar i världen beror det främst på att denna undertrycks av auktoritära regimer eller fundamentalistiska grupperingar.

De unga kurdiska kvinnorna tyckte att det var fel och uppfatta dem som individer som är underordnade sina föräldrar och bröder. De tyckte att de är fria att bestämma över sina egna liv. De såg ingen skillnad mellan sig och de svenska unga kvinnorna när det gäller självständighet eller deras självbestämmanderätt.

Det nya samhället ger kvinnor en ny syn på sig själva och hennes roll i familjen, och de här kurdiska invandrarkvinnorna kan inte vara fria från samhällets påverkan, samt kraven på deras självständighetsroll i samhället. Att stanna hemma och ta hand om barn inte är något självklart för de unga kvinnorna längre, utan de strävar mot ett mer självständig liv. Även om de bor hemma hos sina föräldrar. De unga kurdiska invandrarkvinnorna vill vara aktiva i det nya samhället, och bli sedda som egna självständiga individer.

De har stora förhoppningar angående sig själva, genom att de vill utvecklas till den självständiga europiska kvinnan, som också vill, och bör ta plats i samhället. De kräver att få ta plats, samt att invandrarkvinnans ställning höjs i samhället. Detta leder till att hon kräver högre status hemma, samt till detta hör en sådan självklar sak, som att få vara jämställd med sin bror.

Förutom Nina, kände de andra unga kurdiska kvinnorna inte att det var något problem för dem själva eller deras familjer att de träffade någon individ med annorlunda etnicitet, detta kan man tyda på så sätt, att de unga kurdiska kvinnorna inte var rädda för främmande kulturer eller etnicitet, rättare sagt de känner sig hemma med en blandning av att tillhöra det mångkulturella Sverige.

Vi tycker att mordet på Fadime Sahindal har drivits till en ståndpunkt där invandrar föräldrarnas uppfostran och gränssättningar skall ifrågasättas. Vi vet även, att ett tusentals invandrare, och speciellt då kurder runt om i landet har **fördömt** händelsen av Fadime, genom att de deltog i olika fackeltåg, samt i olika tv-debatter och intervjuer som gjordes i samband med mordet.

Vi vill inte med vår forskning visa att det inte finns de som förtrycker sina unga döttrar för att behålla den maktstruktur som finns inom deras familj. Vi påstår inte att det patriarkala familjeförhållandet inte existerar. Men detta till trots, vill vi gärna belysa de unga kurdiska invandrar kvinnorna här, för att kunna skapa bättre förebilder för dem som inte är så starka i vårt samhälle. Här vill vi samtidigt belysa att familjebakgrund, emigration, mötet mellan den nya kulturen och hemlandets kultur, samt klasstillhörighet kan leda till en radikal förändring inom familjeförhållandet.

Massmedia har gett en generaliserad bild av mannen med invandrarbakgrund. Här utmålas han i regel som våldsam, samt att unga invandrarkvinnor är enbart offer i den kultur som de lever inom. Utifrån intervjuerna kan man dra slutsatser att de unga kurdiska kvinnorna ser kulturen, traditionerna, normerna och värderingarna som en viktig del i deras liv. De är stolta över sitt ursprung och vill försöka kombinera det med den svenska kulturen, de anser även att de har integrerats i det svenska samhället, trots debatterna som pågår i media. Familjevåld och mord är i sig något som sker dagligen i Sverige, men vi förväntar oss att det som förklaras som orsak till våldet i den svenska familjen kan vara relaterat till svartsjuka, psykiska sjukdomar, samt droger m.m.

Men vad innebär ”heder”?

Föreställningar om ”heder och skam” är en social konstruktion menar vi, skapad av experter, men i verkligheten är det ett *maktövergrepp* på kvinnan, för vi anser att våld *är* våld, oavsett vilken nationalitet eller etnicitet som ligger bakom. Det *bör* inte omkonstrueras till oklara begrepp som ”heder och skam”. Religionerna anförs som legitimering, men selektivt, på ett sätt som visar att kopplingen till den religiösa traditionen är sekundär. Men religionen cementerar det patriarkaliska synsättet inom den muslimiska världen. Detta legaliserar i sin tur en makt position rent hierarkiskt som ger en klar fördel för mannen. Det som vi har fått fram av våra informanter var att deras röster inte blir hörda, att de har språkrör men att språkrören inte talar samma språk som de unga kvinnorna gör. Det vill säga att deras starka och positiva sidor inte blir belysta alls i massmedia utan negligeras och ignoreras till fördel för den svaga och den förtryckta invandrarkvinnan. Detta sågs som en väldigt stor frustration hos de unga kurdiska kvinnorna som vi intervjuade.

Om vi vill se förändring av detta problem som faktiskt existerar i dagens samhälle, måste det till en ändring också i förhållningssättet inom forskningen i detta ämne. Vi fundera på hur man ska handskas med den intersektionalism som nu tycks råda. Detta såg vi tydliga spår av i vår forskningsansats.

Under denna ansats som vi gjorde har vi haft långa diskussioner, samt en hel del sömnlösa nätter, men mycket skratt och arbetsglädje inför det vi nu kommit fram till. Vår önskan vore bara att vi kunde gå mot ett mindre rasistiskt samhälle ifrån båda hållen, inte att glömma, samt inhämta mer kunskap om varandra.

Detta tror vi skulle minska alla konflikter, som faktiskt blossar upp många gånger helt i onödan, bara för att vi missförstår varandra. Som vi nu arbetat inom denna ansats med en svensk respektive en kurdisk kvinna, så kan ju språket vara ett hinder, men till detta finns bara en utväg...våga fråga igen!

11. LITTERATURLISTA

Ahmadi, Nader (1998) *Ungdom, Kulturmöten, Identitet*, Liber AB

Brante Thomas, Andersen Heine och Korsnes Olav (2001) *Sociologiskt Lexikon*, Natur & Kultur, Sverige

Darvishpour, Mehrdad (2003) *Invandrar kvinnor som bryter mönstret*, Liber AB

Darvishpour, M (2004) *Sociologiska texter om familj, etnicitet, feminism och rasism*, Artikelsamling, Skriftserie C, nr 10,

De los Reyes, Paulina, Molina, Irene & Mulinari, Diana (2005) *Maktens (o) lika förkläder, kön, klass & etnicitet i det postkoloniala Sverige*. Elanders Digitaltryck AB

Eyrumlu, Reza (1997) *Iranier möter Sverige*, Carlsson Bokförlag

Eyrumlu, Reza (1998): *Iranska familjer i Sverige*, Nina tryckeri, Uppsala

Giddens, Anthony (1999): *En skenande värld*, SNS förlag

Giddens, Anthony (2002) *Modernitet och självidentitet, självet och samhället i den senmoderna epoken*. Daidalos AB

Hjärpe, Jan (2005) *Shari´a*, Scand Book AB

Kvale, Steinar (1997) *Den kvalitativa forskningsintervjun*, Studentlitteratur. Lund.

Bilaga 1.

Intervjufrågor till de unga kurdiska kvinnorna.

- 1- Vilka skillnader upplever de, mellan den svenska synen på relation innan äktenskap och den som råder i deras hemmiljö?
- 2- Vilka värderingar identifierar de sig mest med, den svenska eller den kurdiska?
- 3- Hur ser de på svenska respektive invandrares syn på en relation som att ha pojkvän, eller leva i samboförhållande innan äktenskapet?
- 4- Stämmer upplevelsebilden massmedia ger överens med det liv de unga kurdiska invandrarkvinnorna själv lever, eller är den bara en generalisering?
- 5 - Vilka olika former av konflikter kan tänkas uppstå i familjen?
- 6 - Hur löser de unga kurdiska kvinnorna dessa konflikter som uppkommit i så fall?

Bilaga: 2

Medias makt – rättfärdigad eller överskattat?

den 27 maj 2005

Yttrandefriheten är en av grundpelarna i ett demokratiskt samhälle. Många människor är redo att riskera sitt liv för att kunna utöva denna rättighet. Inte minst vi kurder vet hur viktigt det är att kunna ha rätt att uttala våra åsikter utan att riskera förföljelse och förtryck.

För att återspegla yttrandefriheten innehar just medier (läs tidning, TV och radio) en nyckelroll. Media är och kan endast vara av godo för demokratin...Eller? I Sverige är vi rätt snabba med att döma ut andra länder för förtryckarregimer. Vi står "alltid" i första ledet att försvara demokrati och yttrandefrihet. Men detta bär med sig ett enormt ansvar. Nämligen ansvaret att vara kritiskt men också självkritiskt! Är svenska yttrandefriheten felfri? Åsidosätts den aldrig? Har vi blivit "medial blinda" i vårt "perfekta, svenska demokrati?".

Det är dags för oss alla medborgare, men inte minst den svenska journalistkåren att stanna upp för reflektion. Vart är alla på väg? Varför skildrar den svenska median allt svart eller vitt, ja eller nej? Var finns den ofta nödvändiga nyanserade bilden?

Det är en skrämmande tanke att man vid "stora" (eller ska jag säga kontroversiella?) händelser; såsom Tsunamikatastrofen – är allt UD:s fel?, terrorbekämpning – får man legitimera terror med sk terrorbekämpning?, folkrättsvidriga ockupationen av Irak – är USA världspolis?, hedersrelaterade brott – är alla kurdiska män potentiella hedersmördare? (ni förstår nog vad jag menar), läser samma analys, samma problembeskrivning, samma verklighetsuppfattning och samma lösning i samtliga svenska medier. Många gånger skulle det ha räckt med att ha hört en av de för att veta vad alla andra tidningar, radio- och TV-kanaler ska säga. Antingen kan man tolka detta som att sanningshalten är så pass hög att alla speglar händelsen på samma sätt eller fråga sig om det finns endast en bild att förmedla till medborgarna? Har isåfall median maktmonopolet att förmedla denna bild?

I ett land som Sverige utgår man från att media är objektiv och går ingens ärenden. I själva verket går det (tyvärr) alltför ofta att läsa mellan raderna om journalisten i fråga är höger eller vänster, för eller emot. Inom journalistiken får man lära sig tidig att vara objektiv i sin nyhetsrapportering. Klarar vi av det? Kan du läsa mellan raderna om jag är höger eller vänster? Vems ärenden går jag?

Jag saknar den nyanserade nyhetsåterspeglingsen i median. Idag ser jag bara ett drev som drar åt samma håll utan att någon stannar upp och frågar sig. Vart är jag på väg? Vem stakar min väg? Stanna upp säger jag bara. Stanna upp, reflektera, nyansera och kritisera! Ta aldrig för givet att det som speglas är alltid den enda sanna bilden, sök dig svar i andra källor. Ställ dina egna frågor och sök egna svar. Staka ut din egen väg...

Skriven av Hediye Güzel

Källa: **Beyan.net - ett nytt perspektiv**

Information: Beyan.net / Artiklar / Media

Datum och tid för utskrift: 2006-01-08 15:30:42

Länk: <http://www.beyan.net/article.asp?id=503>

Bilaga: 3

Feminister sviker invandrarkvinnor

den 20 april 2005

Det är inte en självklarhet att feminism är en gemensam angelägenhet för alla kvinnor. Kvinnor från arbetarklassen eller med invandrarbakgrund känner sig inte sällan marginaliserade från feministiska diskussioner och arrangemang. Detta är i sig inget nytt fenomen, men trots detta är det få feministiska organisationer som i praktiken gör något åt marginaliseringen.

Studier ger begreppet "det dubbla förtrycket" av invandrarkvinnor och av kvinnor som tillhör etniska minoriteter ytterligare en dimension: den att vara underordnad två genusordningar, den egna gruppens och majoritetssamhället.

I Sverige kan vi konstatera att frågor om genus och etnicitet inte har varit särskilt prioriterad. Det är förvånande med tanke på de etniska minoriteter som sedan århundraden har funnits i landet och inte minst om man tar hänsyn till den ökande invandrarbefolkningen efter andra världskriget. Ett historiskt perspektiv på genus och etnicitet är inte främst en berättelse om invandrarkvinnor, utan det är snarare en analys av de mekanismer som skapar skillnader, kategoriserar och utsorterar människor utifrån både kön och nationalitet.

Invandrarkvinnors genusidentitet underordnas deras etniska tillhörighet. Nationalitet och invandrarstatus blir därmed till ett kriterium för att definiera kvinnlighet.

Under 1970-talet såg man att samtidigt som ett nytt kvinnoideal etablerats i Sverige, så växer en bild av invandrarkvinnor fram som osjälvständiga, förtryckta och isolerade. Invandrarkvinnor betraktas alltså som en särskild grupp inom arbetskraften. Uppgifter om yrke, löner, arbetstider och sysselsättning tyder på att invandrarkvinnans status ofta medför en plats längst ner i arbetshierarkin.

Förutfattade meningar om invandrarkvinnors kulturella olikhet präglar även retoriken om jämställdhet. Könsdiskriminering mot invandrarkvinnor diskuteras sällan i relation till svenska arbetsplatser eller till en svensk offentlighet. Däremot betraktas kvinnorna som offer för förtrycket från sina män och manliga släktingar.

Könsdiskriminering av invandrade kvinnor diskuteras endast i relation till den egna gruppen, vilket gör frågan om jämställdhet till en arena där idéer om "svenskhets" och "invandrarskap" som två skilda kategorier legitimeras och reproduceras. Diskursen placerar invandrarkvinnor och invandarmän utanför kontraktets regelsystem, utan möjligheter att vara med och formulera dess innehåll och utan andra alternativ än att anpassa sig till den rådande ordningen.

Men när invandrarkvinnor definieras utanför det svenska kvinnokollektivet blir jämställdhetsdiskursens politiska och ideologiska implikationer uppenbara, inte bara genom att ifrågasätta den manliga normen utan också genom att definiera kvinnlighet och jämställdhet inom ramen för "svenskheten".

När invandrarstatus blir den viktigaste förklaringsgrunden för individens ställning i samhället och i arbetslivet kan man också rättfärdiga en hierarki där vissa grupper i egenskap av sin nationella tillhörighet hamnar i underläge.

I början av 1970-talet uttryckte feminister sin kritik mot kvinnoförtrycket med orden "women are the niggers of the world". Detta var en målande och slagkraftig beskrivning av kvinnors utanförskap och maktlöshet som vann gehör och sympati bland feminister världen över. Att likställa kvinnors status med "the niggers" kan tolkas som en symbolisk representation av upplevd orättvisa och maktlöshet. Det ger oss anledning till att fundera över innebörden och värderingar bakom detta och liknande uttalanden.

Skriven av Hülya Uzunel

Källa: **Beyan.net - ett nytt perspektiv**

Information: Beyan.net / Artiklar / Samhälle

Datum och tid för utskrift: 2006-01-08 15:32:00

Länk: <http://www.beyan.net/article.asp?id=483>

Bilaga: 4

Sydsvenskans försök att stämpla kurder för "hedersbrott"

den 28 juni 2004

En 19-årig man kidnappades av ett tiotal personer i Malmö. 19-åringen torterades under ett dygn och fick vårdas på sjukhuset. En 26-årig manlig vän till 19-åringen och vittne till kidnappningen blev också bortförd. Kidnappningen av 26-åringen slutade med mord.

Två personer har erkänt mordet på 26-åringen men fler personer misstänks fortfarande för brott, enligt polisen.

Joakim Palmkvist journalist på Sydsvenskan skrev om händelsen i artikeln "Hedersbrott bakom kidnappningsmord" som publicerades i deras nätupplaga den 18 juni 2004. Palmkvist skrev följande i sin artikel:

"Dramat har en tydlig prägel av hedersbrott: flickan och hennes far är av kurdiskt ursprung, medan de kidnappade och mördade kommer från olika länder i Mellanöstern."

Sydsvenskan har ändrat "hedersbrotts"-perspektivet då det visade sig att de misstänkta inte alls var kurder och publicerade en annan version av händelsen i artikeln "Nu är hans liv förstört" den 22 juni 2004, skriven av Claes Fürstenberg.

I deras senaste artikel har de valt att inte publicera de misstänkta ursprung. Beyan.net har talat med Claes Fürstenberg på Sydsvenskan:

Varför har ni inte publicerat de misstänkta etniska ursprung nu när ni vet att de misstänkta inte är kurder?

- Vi hade ett möte om detta och valde att inte publicera för det hade ingen relevans.

Varför var det okej när ni trodde att de var kurder bakom mordet?

- Vi fick information från polisen att de misstänkta var av kurdiskt ursprung.

Du har fortfarande inte svarat på frågan om varför det var okej att publicera att de var kurder men nu när det är andra etniska grupper inblandade så har ni valt att inte skriva om det?

- Vi ville inte skriva familjens etniska bakgrund på grund av rädsla för hämndaktioner.

Beyan.net kontaktade Malmöpolisens pressansvarige, Lars Förstell.

Brukar polisen ge information om gärningsmännens etniska bakgrund?

- Vi ger oftast information om etniska bakgrund när vi finner det relevant för brottet.

Tycker du att det var nödvändigt att ge informationen om deras etniska bakgrund till pressen?

- Journalisterna var väldigt ivriga på att få veta vart dem kommer ifrån. Det fanns uppgifter att de var kurder tidigare men det har visat sig vara fel.

Hur kan ni missbedöma en persons etniska bakgrund?

- Det är massmedias fel att publicera gärningsmännens etniska bakgrund. De borde göra självkontrollera sin information.

Men är inte polisen en tillräcklig bra källa för journalister?

- Det fanns uppgifter om att de var kurder, vi har inte bett journalisterna att skriva om detta.

Beyan.net talade även med Sydsvenskans ansvarige utgivare Jonas Gruvö.

Hur kunde ni publicera uppgiften att gärningsmännen var kurder när ni inte hade fakta?

- Vi fick vår information från polisen, du bör kontakta dem.

Varför ville ni stämpla mordet som hedersbrott, polisen kallade det väl knappast för hedersbrott?

- Vi talade med många experter som ansåg detta vara en hedersbrott ..

Vad är ett hedersbrott?

En lång tystnad ...

- Något som är relaterad till heder, hedersbrott är på något sätt accepterat.. Vi har talat med experter från bland annat Terra Fem.

Men när en svensk man dödar sin fru och får hjälp av sin kompis, är det hedersbrott också?

- Jag tror vi inte har något mer att diskutera

Under hela intervjun med Beyan.net bläddrade Gruvö genom artiklar för att ge referenser om hur de definierar hedersbrott och kopplingar till etniska grupper.

Familjen till de misstänkta hörde av sig till Sydsvenskan och klagade på att de kallades för kurder och sa att de inte hade något med hedersbrott att göra.

Beyan.net lyckades aldrig få något svar från journalisterna eller polisen om varför det är okej att offentliggöra etnisk bakgrund när det rör sig om kurder men inte när det rör sig om andra grupper.

Sedan mordet på Fadime har svenska journalister allt oftare nämnt gärningsmännen eller offrens bakgrund om det rör sig om kurder.

I detta fall tog journalisten friheten att kalla brottet för hedersbrott när han trodde att de misstänkta var kurder men i själva verket var araber.

På frågan om vad Sydsvenskan kommer att göra i fortsättningen för att sådana misstag inte sker igen, svarar Gruvö:

- Vad är hedersmord för dig då?

Skriven av Amer Salih

Källa: **Beyan.net - ett nytt perspektiv**

Information: Beyan.net / Artiklar / Media

Datum och tid för utskrift: 2006-01-08 15:33:43

Länk: <http://www.beyan.net/article.asp?id=416>

Bilaga: 5

Jakten på den "äkta" invandrarkulturen

den 30 maj 2005

Mordet på Fadime Sahindal har lämnat ett djupt spår i Sverige. Jag vill hävda att mordets mediala återgivning med god hjälp av "kulturkompetenta" agenter har stigmatiserat gruppen kurder i Sverige. Termerna "hedersmord", "hedersrelaterat" våld och "hederskulturer" används som synonymer och har att göra med "De andra", dvs. kurder, araber och muslimer. Den nästan uteslutande ensidiga förklaringen bakom mordet är att kurdiska män dödar för sin "heder" och att det ingår i deras kultur att förtrycka kvinnor. Denna förklaring har naturaliserats och inordnats som en självklarhet i debatten.

Framställningen av den kurdiska mannen, den kurdiska kulturen och även den muslimska mannen har skildrats av medier, "invandrarexpert", politiker och forskare på ett synnerligen samstämmigt sätt. Bland dessa utgör Hanne Kjoller, Elisabeth Fritz, Lena Katarina Swanberg, Yvonne Hirdman och Åsa Eldén några av majoritetssamhällets mest aktiva representanter.

Även om de har en smula olika utgångspunkter så reducerar de mordet till en fråga om "heder" och "invandrarkulturer". Vita svenska kvinnor bör först eliminera rasismen i det svenska samhället som präglar den invandrade befolkningens vardag innan de unnar sig den hegemoniska rätten att lära "invandrarkvinnor" hur de ska leva sitt liv.

Obehagligt nog så har också en del kurder hänfört kvinnovåld till arabiska och islamiska traditioner, som sägs legitimera mord på kvinnor på grund av "heder". Dessutom anmodar de kurder att återgå till sin förislamiska "ursprung" för att frigöra sig från sina "hedersbojor". Men samtidigt har dessa chauvinistiska ståndpunkter mött svidande kritik från kurdiska debattörer som ser ett starkt samband mellan kurdiska kvinnors underordning och den kurdiska nationalismen. Eftersom de kurdiska partierna i Kurdistan ofta har prioriterat den nationella kurdiska kampen före den kurdiska kvinnans sociala och medborgerliga rättigheter.

I Pierre Bourdieus anda kan man säga att just *det ständiga uppreandet av samma budskap*, nämligen den kurdiska mannens "heder" som orsak till våld mot kurdiska kvinnor utgör själva styrkan i denna dominerande diskurs - att det inte finns något alternativt till det kulturalistiska/hedersfixerade synsättet därför att det egentligen är självklart och ofrånkomligt. Att "hedern" tycks vara den naturliga förklaringen bakom kurdiska eller muslimska mäns våld mot kvinnor beror på den symboliska indoktrineringen som journalister, forskare och "invandrarexpert" utsätter vanliga medborgare för.

Problematiken med de kategoriseringar som dessa debattörer och forskare ytterst okritiskt presenterar är att ett föreställt kurdiskt kollektiv ställs i ett antagonistiskt förhållande till en föreställd svensk kultur. Det patriarkala samhället förlägger man i "De andras" kulturer och platser. Det är ingen stor nyhet att den kulturella aspekten som förklaring till våld endast blir relevant när förövaren är invandrare.

Den stereotypiska framställningen av invandarmännen är inte endast något specifikt för dessa personer utan kan ses som ett uttryck för en del av den svenska befolkningens kollektiva medvetande. Protagonister bakom detta stereotypiska drama är forskningen om invandrarkulturer och mediernas anspråk på objektiva framställningar av invandarmännens "inneboende" egenskaper. Risker finns att rasistiska skildringar som dessa blir ett vapen i händerna på radikala högerpopulistiska partier som Sverigedemokraterna som tror sig sprida "sanningen" om det mångkulturella Sverige och om hur muslimer, afrikaner och latinamerikaner "berikar" vårt samhälle genom sina kvinnoförtryckande "kulturer".

Orsaken till våldet som invandarmännen gör sig skyldiga till söks i deras kulturer. Hur kan det komma sig att allt invandarmän gör är kulturellt och allt svenska män gör är icke-kulturellt? Svenskar är inte kulturlösa och svenskarnas sätt att se på världen är långt ifrån neutralt och objektivt. Pondera att en svensk och en kurd begår samma brott, låt säga att de två har mördat två kvinnor. Hur särskiljs den svenske brottslingen från den kurdiske diskursivt? Mitt syfte är att förtydliga hur de andra konstrueras med sina rudimentära kulturer:

En svensk kvinnomördare är en *kvinnomördare*
En kurdisk kvinnomördare är en *kurd*

Skriven av Barzoo Eliassi

Källa: **Beyan.net - ett nytt perspektiv** Länk: <http://www.beyan.net/article.asp?id=501>
Information: Beyan.net / Artiklar / MediDatum och tid för utskrift: 2006-01-08 15:37:04

Bilaga: 6

Jakten på den "äktade" invandrarkulturen

den 8 juni 2005

Svensken begår inte ett brott på grund av sin etniska eller kulturella tillhörighet utan brottets orsak söks i hans individuella psykiska tillstånd och görs till en avvikare som skiljer ut sig från andra svenskar och handlar mot normen. Kurden däremot är frisk och handlar efter normen (eller "hedern") eftersom han ingår i ett kurdiskt kollektiv som har försett honom med en "kultur" som legitimerar brott mot kvinnor. Enligt denna otäcka premis så måste kurden alltid vara redo att återupprätta sin "heder" med alla befintliga medel om det så krävs.

Kurden måste bli som oss

Några psykologiska förklaringar får inte ges utrymme i diskursen om den kurdiska mannen och hans våld mot kvinnor. Eftersom svensken är psykiskt sjuk så kan man "förstå" och tycka synd om honom. Men den primitive kurden förtjänar att bestraffas med alla tillgängliga och sanktionerade medel. Det finns inget botemedel för honom eftersom han är fånge i sin kultur. Han måste tämjas till vilket pris som helst för att han ska bli som "oss"; jämlik och jämställd.

Körkort i svenskhet

Körkort i svenskhet kan vara en sådan lösning. Just förvärvandet av detta körkort förmodas då automatiskt leda till att "invandrarmännen" slutar att använda våld mot kvinnor. Detta körkort med dess premis förutsätter att våld mot kvinnor är främmande för den svenska kulturen och den svenska kulturen till sitt väsen är kvinnovänlig och jämställd. Vidare anses det vara "vår" mission civilisatrice och den vite mannens/kvinnans börda att se till att ta fram handlingsplaner att lära dessa orientaler om den överlägsna och moderna svenska eller västerländska kulturen.

Om kurden, orientalen och muslimen

Om den mördade kvinnan råkar vara kurdisk, så sägs det att han har utövat våld mot henne därför att hon vill leva "svenskt". Om kvinnan är svensk, så försöker kurden, orientalen eller muslimen stjäla henne från "oss" och påtvinga henne sina patriarkaliska och orientaliska värderingar. Morden kategoriseras i "gott" respektive "ont" kvinnovåld. Den förödmjukade kurden som inte bara representerar kurder, utan muslimer och Mellanöstern måste gå ut och be vita och kristna svenskar om ursäkt:

"Förlåt mig för det jag har gjort, jag gjorde det här för min kultur och religion, men jag hoppas att ni förstår mig eftersom kvinnomord utgör en essens i min kulturella existens."

Medias bidrag till mytbildning

Medierna och forskningen har bidragit till att skapa och cementera myterna kring invandrarmannen som har alla de negativa egenskaper den svenska mannen saknar. Hur ofta förekommer motdiskurser i det offentliga som utmanar dessa vedertagna bilder?

Invandrarnas exotism och kulturer framhävs ofta på ett överdrivet sätt. Denna kulturella fetischism som journalister och forskare representerar förstärker rasistiska och kulturalistiska diskurser som tenderar att föreviga de andras "annanhet" och därmed också understödja olika exkluderande handlingsplaner. Det är dags att rikta uppmärksamheten på de sociala strukturernas djupa inverkan på våra sociala relationer. Det är aldrig lätt att få en sammanhållande och objektiv bild av en kultur på grund av de inre stridigheter och maktkamp som råder inom alla sociala grupper.

Yilmaz Güney och Gorans ambitioner

Dessutom bör det understrykas att det finns sociala rörelser och kurdiska män som filmregissören Yilmaz Güney och poeten Abdullah Goran som har tagit upp kampen för att driva och aktualisera kvinnornas medborgerliga rättigheter samt bekämpa den universella virila överhögheten. Kulturalistiska ståndpunkter kväver sådana rörelser och protester eftersom männen tillskrivs en förtryckande enhetlig kultur med en identisk kvinnosyn. Kurdiska eller muslimska män precis som vilken grupp som helst är långt ifrån fångade och fallna i en djup sömn vad det gäller mentala strukturer och fossiliserade attityder gentemot kvinnor.

Länk: <http://www.beyan.net/article.asp?id=502>

Skriven av Barzoo Eliassi

Källa: **Beyan.net - ett nytt perspektiv**

Information: Beyan.net / Artiklar / Media

Datum och tid för utskrift: 2006-01-08 15:38:01

Bilaga7.

Dags för tv att avslöja morderna som inte finns

Härförleden slog en sjuksköterska ihjäl sin man för att han ville ha pizza. Det är en mycket ovanlig typ av mord. Visserligen inte lika extremt ovanlig som hedersmord på unga kurdiska kvinnor, men i alla fall.

Som var och en förstår kommer regeringen inte till följd av detta senaste mansmord att anslå hundratals miljoner till stöd för svenska män som riskerar att dödsmisshandlas av sina fruar. Skälet är uppenbart. Svenska gifta kvinnor löper en oändligt mycket större risk att bli ihjälslagna av sina män än vice versa.

Men till följd av den moralpanik som piskades fram av en enorm publicitet efter hedersmorderna på två unga kurdiska kvinnor för några år sedan har regeringen bland annat gett anslag på 300 000 kronor till varje länsstyrelse i landet för att man, oklart hur, ska "undersöka" hur många hotade muslimska kvinnor som finns i Sverige. Och för upprättandet av särskilda rymningsstugor åt muslimska tonårsflickor har man anslagit inte mindre än 120 miljoner. Vad en sådan service åt rymningsbenägna vita svenska tonårsflickor skulle innebära kan man bara mardrömma om.

Länsstyrelsernas "undersökning" av hur många muslimska kvinnor som är i riskzonen för att hedersmördas tycks ha landat på siffran 1 000-1 500. Men naturligtvis säger då genast rikskriminalens "expert" på hedersmord, Kicki Åhré Älgamo, att "många många fler flickor" befinner sig i riskzonen.

Återigen, hedersmord är sannerligen ingenting att bagatellisera. Men i verkligheten handlar det alltså om tre sådana mord under den senaste tioårsperioden. Det är vanligare att svenska kvinnor slår ihjäl sina män.

Så om det nu plötsligt blivit "många många fler" än halvtannat tusen kurdiska och muslimska kvinnor i farozonen så måste hedersmordet ha fått ett väldigt uppsving på senare år. Allt fler kurder och andra invandrare skulle ha insett att man bör satsa på hedersmord? Eftersom vi har en formlig epidemi på gång.

Nej, naturligtvis inte. Ty problemet är att inget enda av dessa tusentals förväntade och av myndigheterna beräknade hedersmord har inträffat.

Alltså väntar vi nu bara på det stora sensationella avslöjandet i Uppdrag granskning eller Dokument inifrån, SVT:s avslöjarprogram, om hur tusentals invandrarflickor nästan har mördats, eller snart kommer att mördas. Ty moderna avslöjarprogram opererar inte bara med ett stort vått finger i luften, de angriper helst mediasvaga offer som inte kan försvara sig, alltifrån Jehovas vittnen till somalier.

Just Dokument inifrån kunde häromåret avslöja hur inte mindre än 5 000 invandrarflickor från främst Somalia riskerade att könsstympas. Antingen av kringsmygande häxor med rakblad som opererade på förorterernas köksbord, eller också genom att skickas iväg på "sommarlovsstympning", ett sataniskt fantasieggande ord uppfunnet av reportern. Moralpaniken växte. Politikerna höll tal, ledarskribenterna rasade mot denna förfärliga plåga och den fasa som väntade de 5 000 potentiella offren.

Dock fanns ett litet problem. Inget enda fall av kvinnlig könsstympning har kunnat konstateras i Sverige. Ingen har ställts inför rätta för detta grova brott. Ingen.

Men den utpekade somaliska minoriteten, som angripits med hela arsenalen som ingår i dolda kameran-journalistiken, mystisk musik, skakig handkamera, pixlade ansikten och så vidare, fick aldrig en chans att försvara sig mot den lika förfalskade som brännmärkande bild som målades över dem. Ty snabbproducerad modern avslöjande journalistik gör sig ju bäst i attack på försvarslösa offer.

Med snart tvåhundra statliga miljoner investerade i satsningen på kurdiska hedersmord kan det bara vara en tidsfråga innan SVT:s avslöjarprogram mullrar igång. Kunde man hota med att omskära 5 000 somaliska flickor utan ett enda konkret fall måste det ju gå att beskriva hedersmorden på några tusen icke mördade kurdiska flickor. Myndigheterna kan ju inte ha investerat fel. Myndigheterna förväntar sig nu rejäla saftiga avslöjanden med anonyma källor, spänningsmusik, dolda kameror och pixlade ansikten. The show must go on!

Så vad väntar ni på, Uppdrag granskning och Dokument inifrån?

[Jan Guillou](#)

Publicerad: 2004-04-18

Vi kan inte diskutera invandrare i Sverige

Vi svenskar är helt oförmögna att diskutera invandrarfrågor offentligt. Den senaste månaden har jag gått omkring i fascination över vår hycklande dubbelmoral i allt som gäller människor med annat ursprung. Min slutsats är att debatten är helt yrvaken.

Vi kan helt enkelt alldeles för lite, vi har ingen träning alls i att diskutera integrationspolitik. Ta följande mening:

"Villkoren för svenskt medlemskap måste skärpas. Ett grundkrav ska vara att man levtt i Sverige ... under lång tid och att man behärskar svenska språket ... samt har tagit till sig den svenska kulturen."

Man skulle kunna förledas att tro att detta är folkpartiets valmanifest, men det är det alltså inte. Det är sverigedemokraternas.

Visste Lars Leijonborg om det när han gjorde argumenten till sina, eller tyckte han bara att han var en schyst polare som ställde lite krav på grannen?

Å andra sidan, vi måste faktiskt få ställa krav här i livet, både på politiker och på varandra - oavsett ursprung. Visa mig den kravlösa människan! Men vilka krav får vi ställa? Vad får vi säga högt? Vilka åsikter i invandrarfrågan är politiskt korrekta just för dagen?

Debatten är, minst sagt, förvirrad.

När det gällde fallet med den mördade kurdiska kvinnan Fadime Sahindal ställdes nämligen alla tidigare försök till sans på ända.

För att vara politiskt korrekt den gången så krävdes att man fördömde kurder som en annan ras, ett barnamördande folk som styrdes av en "medeltida" klankultur.

Alla, liksom jag, som inte instämde i de specifikt kulturella fördömandena över "hedersmorden" förtjänade bara förakt. Alla försök till nyanseringar eller övergripande perspektiv i frågor kring kvinnovåld förhånades.

Att män med utländskt ursprung hade ihjäl sina kvinnor påstods vara en helt annan sak än att svenska män gjorde samma sak, av samma skäl, på samma sätt.

Ett sätt att legitimera vilken debatt som helst är att låta invandrarna själva tala. Då kan vad som helst få sägas i någon sorts välvillig bakvändhet. När några kurdiska kvinnor fördömde den egna kulturen i Fadimedebatten togs det som "facit" - eftersom de faktiskt var kurdiska kvinnor så borde de ju veta.

Att det faktum att de var nära vänner till mordoffret kanske grumlade deras omdöme, opartiskhet och perspektiv i frågan sades det ingenting om.

Och minns att det är en invandrare, Mauricio Rojas, som slår sig för bröstet och hävdar att det är han som står bakom folkpartiets nya, kravmärkta integrationspolitik. Varför är det ingen som hoppar på honom?

Jag tror att vårt lynniga debattklimat bottnar i en enda sak: okunskap. Vi kan för lite om invandrarfrågorna för att egentligen ha möjlighet att föra en vettig diskussion kring dem. Ett skäl är att vi konsekvent sopat forskning och debatt under mattan i så många år. Jag tycker exempelvis det var bra när länskriminalen i Stockholm i somras gick ut och berättade att stora grupper av brottslingar från forna Sovjetunionen söker asyl i Sverige varje år för att kunna vistas här legalt och samtidigt begå brott.

Enligt rapporten, som skrivits av analytikern Mattias Svensson, har kriminella från främst Ryssland, Moldavien och Vitryssland satt i system att missbruka de svenska asyllagarna.

Det innebär inte att vi ska sluta ta hit flyktingar - det innebär att vi äntligen måste korta

asylköerna så att de blir människovärdiga.

Det faktum att utländska män är kraftigt överrepresenterade i det dödliga våldet mot kvinnor borde vi också prata om - utan att utmåla dem som kulturellt betingade mördarmonster. Bottnar kvinnovåld i mäns maktlöshet? Hur gör vi i så fall utländska män mindre maktlösa i samhället?

En sak kan vi i alla fall vara överens om allesammans: invandrarfrågan i Sverige är definitivt inte ny. Den är äldre än både nationen, språket och kulturen.

Skillnaden är bara att människor från andra länder inte varit ett problem tidigare under historien, utan en tillgång.

Allt blir inte bättre med åren.

Debatten är, minst sagt, förvirrad.

[Liza Marklund](#)

Publicerad: 2002-10-04

Högskolan Väst

Institutionen för Individ & Omsorg
461 86 Trollhättan
Tel 0520-22 30 00 Fax 0520-22 30 99
www.hv.se